

ZEMPLÉNI LAPOK.

Szerkesztői és kiadóhivatal:

Főút 9. szám

hova minden a lap szellemi részét illető közlemény, valamint az előfizetési s hirdetésményi pénzek is küldendők.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

Társadalmi hetilap,
főtekintettel Zemplénmegye érdekeire.
(Megjelenik minden vasárnapon.)

Előfizetési feltételek:

Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . . . 3 „ — „
Negyedévre . . . . . 1 „ 50 „
Néptanítóknak és körjegyzőknek egész évre . . . 4 „ — „
A hirdetési díjak, a hirdetési rovat élen látható díjszabályzat szerint számíttatnak

Felelős szerkesztők s kiadótulajdonos társak:

BORÚTH ELEMÉR

HORNYAY KÁLMÁN.

Előfizetési felhívás

„ZEMPLÉNI LAPOK“

július—decemberi folyamára.

Előfizetési díj:

Félévre . . . . . 3 frt — „
Negyedévre . . . . . 1 „ 50 kr.

Előfizethetni S.-a.-Ujhelyben a „Zempléni Lapok“ szerkesztő-kiadóhivatalában főutcza 9. sz. Vidéki előfizetőknek legcélszerűbb postaltalvánnyal beküldeni az előfizetési összeget, melyet a „Zempléni Lapok“ kiadóhivatalához kérünk czimezni.

Elnöki körlevél.

A megyei bizottság tagjait folyó évi júliushó 8-ik napjának délelőtti 10 órájára S.-a.-Ujhelyben tartandó rendkívüli közgyűlésre van szerencsém tisztelettel meghívni.

A közgyűlés tárgyai lesznek:

- 1) A nagyméltóságú közmunka és közlekedési ministerium intézvénye Szirmay Pálnak a felső-bodrogi vizszabályozó társulat ellen a Rákóczi malom kártalanítása iránti kérvénye tárgyában.
- 2) Az 1877. évi XX. t. cz. értelmében alkotandó árvaügyi szabályrendelet szerkesztésével megbízott küldöttség jelentése.
- 3) Borsodmegye átirata az árvapénzek mikénti elhelyezése tárgyában.
- 4) Temesmegye közönségének a dél-magyarországi részek visszacsatolásának századik évfordulója alkalmából hozott határozata.
- 5) Békésmegye közönségének a vásárok tartása iránti szabályrendelete.
- 6) Sopronmegye átirata a községi elöljáróságok kártalanítása iránt.
- 7) A fegyelmi bírság pénzek hovatfordítása és kezelése iránti szabályrendelet tárgyalása.
- 8) A marha vágás és husárulás iránti szabályrendelet tárgyalása.
- 9) A ló és szarvasmarha tenyésztés iránti szabályrendelet tárgyalása.

TÁRCZA.

Szabó Endre „költeményeinek“ ismertetése.

Megvallom őszintén, hogy verset írni nem tudok.

De, hogy a költészet valakire vonzóbb hatást gyakorolna, mint reám, azt alig merem elhinni.

Egészen hatása alatt állok azon érzelmek, mely az előttem levő költeményben kifejezve van. Kedélyem épen úgy vidul, bánkodik, mint a hogy a csapongó képzelem könnyű szerrel megalkotja a maga derűit és boruit.

Régibb babéros költőink műveinek olvasása mellett, igaz élvezetet tudok találni ifj. költőink jelesbjének művészi productumaiban s gyakorta hódít meg és gyönyörködtetnek Endrődi Sándor csapongó képzelete, Ábrányi Emil csapongó ódái, Posának közvetlensége, Borúthnak az örömben és bánatban egyaránt nyilvánuló kedves egyszerűsége — és végül kinél választottaim közül érzelmeim horgonyát ezuttal kivetni akarom: Szabó Endre, megyénk derék szülöttének sokoldalú költői tevékenysége, melyről e helyütt rövid ismertetést adni szándékozom.

Szabó Endre az újabb poeták között méltán tölti be költői munkásságának értékével azt a teret, melyet elfoglal. Hivatással bir zengeni lantján, nem erőlködik, nem küzd a gondolatok előhozásával, hanem ír könnyen, szépen, egyszerűen és érzelmelemmel. Egyszóval, nem futó csillag a hiva-

10) Terebes község kérvénye a katona elszárolástól leendő felmentése tárgyában.

11) O.-Liszka, B.-Keresztur, Tokaj, Szegi és B.-Kisfalud községek kérvénye a Visi keresztöltés betömetése és a Füzes- vagy Törökér megnyitása iránt.

12) Kaufman Jakab tót-kajnyai lakos kérvénye.

13) Sáros-Kis-Patak város kérvénye Sáros-Nagy-Patakhoz leendő csatoltatása iránt.

14) Két Czigánd és Karád községek kérvénye folyó évi uti munkájuk elengedése iránt.

15) Községi számadások és költségvetések felülvizsgálata.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1879. évi június 25-én.

Matolai Etele,
alispán.

Népnevelés.

Izr. népnevelés Zemplénben.

A ki hazánkban az izr. népnevelés állapotát 30—40 évvel ezelőtt ismerte és a maival összehasonlítva, az — ha a népnevelés haladásának haszon- teljes voltát egész nagy fontosságában fölfogta — kellemesen lesz meglepetve az e téren tapasztalt óriási előmenetel által, mert valamint 40 évvel ezelőtt a ritkaságok közé tartozott a jól berendezett nyilvános izr. elemi iskola, mely akkor csak kivételes tanúsága volt az illető hitközség szellemi haladásának és értelmességének, ép oly nagy ritkaság mai nap az izr. zugiskola, mely az ezt türo hitközség szinte oly kivételes ignorantiaját bizonyítja, valamint azt is, hogy az ily hitközségben a kellő akarat vagy felvilágosultság hiányzik a jelenkor szellemében való előhaladásra.

Csak nálunk Zemplénben a zsidó népoktatásügy még igen sok kívánni valót hagy maga után, többrendü akadály állván utunkban, melylyel e szent ügynek meg kell küzdeni.

Nálunk sok, igen sok az izr. zugiskola, a nyilvános izr. iskola pedig a ritkaságok közé tartozik!

Pedig sok zsidó hitközség van Zemplénben, melyek könnyen tarthatnának fenn elemi iskolákat. A „Hon“ 1873. aug. 13. számában a zsidó zugis-

tott téren, hanem állandó, mely hova tovább szórja szét sugarát, anél fényesebb, annál biztosabb.

A magyar literaturának költészeti osztályában, mindenesetre egy érdemes szerepkört művel Szabó Endre költői működésével. Még nem egészen tisztult világnézetek emelkednek ki itt ott szilajon csapongó gondolat-köréből — de ezen jelenségen egy fiatal költőnél éppen nem csodálkozhatunk.

Ő dolgozik a költői munkálkodás terén elegend, de nem sokat és ezt is csak előnyére jegyezhetjük fel. Irni olyankor, mikor sem a kedélyhangulat, sem az érzelm nem emelkedik fel a képzelem merész szárnyaira, mikor a költőt nem ragadja el a költőiség, szerintem csaknem lehetetlen. Mert a költő munkálkodása közepett nincs helye a költészeti szabályzatoknak. A gondolat, kifejezések, oly rohamosan váltják fel egymást, hogy azokon értékök csökkenése nélkül bajos volna sokáig rágódni. Mikor pedig nincs hangulat, akkor irhat ivekre menő strófa halmaza, abban ugyan nem fog egy második ember élvezetet találni. Szabó Endre költői hangulatának hatása alatt ír és ezért működése nem rohamos, de tiszta és biztos.

Hogy kedvezően ismeri őt a magyar költészetkedvelő közönség, annak már is biztos tanujele rövid időközben egymásután megjelent két kötet költeménye.

Működési köre nem egy irányt karol fel, kiterjed a köznapi élet egyszerű családi jelenetétől a magasabb eszményi körökig.

Melyiket műveli hibeiben és költői gondolat menetének melyik irány felel meg jobban, bizonyítsák saját költeményei.

kolákról irt cikkünkben meg is neveztük megyénknek azon izr. hitközségeit, melyeket nyilvános iskolák felállítására kényszeríteni lehetne.

Sajnos, hogy megyénkben még oly sok izr. hitközség van, melyek az autonómiát balul értve, arra használják fel, hogy a község legelső és legjelentékenyebb intézetét, az iskolát a községi intézetek sorából kitöröljék, és ennek helyébe a zugiskolát, vidékünk izraelitái magyarosodásának eszirtszerű akadályát emeljék; holott tudhatják, hogy megyénk legelső és legértelmesebb izr. hitközsége — értem a s.-a.-ujhelyi izr. hitközséget — már 40 év óta tart fenn nyilvános iskolát, — csak hogy a zugiskolák szaporodása következtében az utolsó 5 év alatt ezen iskola ügye is jóval hanyatlott, úgy hogy ezen intézetet, melynek 1873-ban körülbelül 400 tanulója volt, jelenleg csak 250 tanuló látogatja.

S a városunkban fennálló izr. zugiskolákat körülbelül 200*) gyermek látogatja, kik még a magyar olvasás-írást sem tanulják! De ennek nem a hitközség, hanem részint az iskolaellenes szülők balfogalma, részint pedig az iskolai törvény végre nem hajtása az oka.

E bajon okvetlen segíteni kell, még pedig segíteni kiméletet nem ismerő szigorral. Nem lehet tovább is eltérni, hogy gyermekek nevelését elhanyagoló szülők büntetetlenül maradjanak ezután is, a törvénynek örökös gunyára; nem lehet tovább is eltérni, hogy bizonyos községek a kérő figyelmeztetések, a sürgető intések daczára sem létesítik a szükséges népiskolákat!

Megyénk iskolaellenes izraelitái legyenek meggyőződve arról, miszerint eszemben sincs azt mondani, hogy gyermekeik hanyagolják el a talmudot vagy a héber nyelv tanulását csak azért, hogy a törvényben előirt tantárgyakat tanulhassák. Nem! mentse az ég! Hiszen én már a „Zemplén“-ben 1875. november 1-én megjelent cikkemben mondtam, hogy tanulmányozzák gyermekeiket a talmud bölcs tanait, tanítsátok őket úgy mint eddig Mózes törvényeire, tanítsátok az ókori költészetnek dicsőségére való

) Ide számítva az anyahitközségtől elpártolt, ugynevezett orthodox szefárd (chaszidaeus) hitközség 70—80 iskolaköteles gyermekeit is, kiknek neveltetése a legsanyarubb állapotban van. A népnevelés barátja a szána- lomtól áthatva, undorral fordul el ezen hitfelekezet zugiskolai rendszerétől! K.

A leiró költeményekben különös előszere- tettel viseltetik „Budapest“ iránt és ennek farsang- ját, jegét, kávéslányát igen jól ismeri és igen ügyesen írja le. Az életnek mai szükségletei mellett is, annyira divatozik a pazar luxus, hogy méltán aláírhatjuk, amit jó életösmerettel mond a „farsangról“:

A papák, férjek künn mulatnak,
Isszak az egrit, somlyait,
De az édes bortól, a hány van
Savanyu arcot csavarit
És a hány van, mind összecsuplik,
Amint megperdül benn a dob —
— Haha! biz isten végítélet
Servus atyuskák, bamba férjek
Tánczolatok, tánczolatok.

Igen ügyesen és teljes könnyűséggel szikrá- zik képzelete a „Jegen“ című költeményének le- irásánál.

Kipirult lányka, mint a zerge
Fut szembe vélem: elkapom
Aztán együtt tovább repülünk.
— Én kis kezét szorongatom —

S midőn az anya féltékeny szemmel keresi tova sikló leánykáját:

Ne féltsd mamácska szép leányod,
Vigyázzok én reá hiven,
Megölelgetem, hogyha fázik
S ha fárad: keblemen pihen.

A leiró költemények azonban kevésbé ké- pezik költői működésének koronáját. E tér a lyrai munkásságnak van fenntartva. Itt alkotja ő meg ábrándjai tárházában a szépet, mit érzelmé- nek sugallata tollába mond. Nem rabja a kedély egyik szélsőségének sem. A derűt csapongva emeli a költészet égére; a borut pedig igyekszik magától eltávolítani. A „Lemondani“ cz. költe- mény is tanuja annak, hogy fájó lelke meg tud nyugodni végül az élet egy-egy vastag prózai

próféták könyveire, ismertessék velök nemzetök dicső multját, mind szükséges és nélkülözhetlen ez, tanulják meg ebből, hogy az Isten különös kegyelemmel viseltetett a zsidó nép iránt, mert hány hatalmas nemzet súlydát el a sötét semmisségben, eltűnt a föld színéről és a zsidó nép bár szétszórt a világ minden részében él; tanulják ok mind ezeket, de arról is gondoskodjatok, hogy a népis-kolai törvényben előirt oktatásban is részesüljenek! Ezt pedig most a legvallásosabb izraelita is teheti, mert a vallás- és közoktatási miniszterium 1877. szept. 6-án 20.521 sz. a rendeletével kegyeskedett intézkedni, hogy az állami tanfelügyelők a héber magániskolákat, ha azokban csak héberül tanítanak és ha azoknak tanköteles tanulói nyilvános elemi iskolát is látogatnak,**) zugiskoláknak ne tekintsek.

Kötelességünk tehát mint gyermekeink úgy hazánk irányában arra törekedni, hogy e vidéken is a zsidó népnevelés oly irányban vezessék, hogy minden zsidó gyermek tanulhassa meg a szép magyar nyelvet, mert csak így remélhetjük, hogy vidékünkön is minden izraelita elhagyandja azon tört német féle, fület sértő beszédet, mely sem németnek sem zsidónak nem mondható. Gyermekeinket csak úgy nevelhetjük hasznos honpolgárokká, ha a hazai nyelvet anyanyelvüké avatjuk, ha zsenge korukban fogékony keblükbe beleoltjuk a hazaszeretet nagy eszméjét, ha megmondjuk nekik, hogy mit vár a haza tőlük és hogyan kell e várakozásnak megfelelni. Az a hely pedig, hol gyermekeink mindezt legjobban megtanulhatják, a jó iskola. Alakítsunk tehát jó izr. népis-kolákat, ahol a rendíthetetlen vallás mellett azt is megtanulhatják, hogy ok Magyarországon laknak, vallásukra nézve zsidók ugyan, de nemzetiségre magyarok, és e hazának más vallású lakosai felebarátjaik.

Ha egy külföldi izraelita előtt elmondanók, hogy Magyarországon még vannak vidékek, hol az izr. tanköteles gyermekek a héber tantárgyakon kívül semmit sem tanulnak; hogy Magyarország legmagyarabb vidékein vannak még izr. gyermekek, sok ezer száma menők, kik azt sem tudják, van-e magyar nyelv a világban; ha elmondanók, hogy vannak nálunk gyermekek, kiket minden egyébre tanítanak, csak arra nem, melyik haza az, melynek létüket köszönhetik, melynek keblén növekednek: bizonyára azt fogná mondani, hogy azon szerencsétlen gyermekek szülői rossz emberek, mert gyermekeik jövőjét a véletlenre, vagy legfőkébb isten irgalmára bízzák.

Ennek tovább így nem szabad lenni s föl kell ébrednie e vidéken a tanügy és művelődés iránt valóban érdeklődő izraelitaságnak, mely eddig bűnös könyelműséggel semmit nem tett. Oda kell állani e kérdésben vidékünk minden művelt izraelitájának a kir. tanfelügyelőség mellé és támogatni azt teljes erővel, teljes odaadással.

Jelenjen meg tehát e felszólalásom szerencsés órában! Hasson el győnge szavam azok lelkébe, kik tenni képesek! Ha valaha, úgy most az ideje, hogy vidékünkön jó izr. iskolák létesítéséről gondoskodjunk, mert — ezt dr. Ballagi Géza ur a felvidéki uzsorásokról irt jeles cikkére jegyzem meg — csak a jól rendezett zsidó népnevelés van hivatva és képes is lesz a „nyelvre, szokásokra, erkölcsökre nézve teljesen idegen, rendes foglalkozás nélküli és csak uzsoráskodásból élő „zsidó proletáriátus“ szaporodását megakadályozni.

***) A helybeli izr. iskolában jelenleg 25 ily héberiskolai tanuló részesül a törvényszabta tanításban. K.

alkotásán. Fájó koszoruba köti a mult édes emlékeit — és midőn jól ki-keszergi bánatát, azt mondja, hogy:

Igaz! Mariska mondd csak ápolod még,
Most is kicsiny virágos kertedet?
— Én azt hiszem, hogy vége ennek is már.
Kerted virága mind rég elnyilott
S komló, retek, paszuly, kapor, saláta
Férjed kedvencz zöldsege-magzik ott.

Megnyerő költeménye a „Mint a távozó“ cz. melyben az élet szépségét igyekszik igen kedves hangulatban leírni.

A jövő tengerén kutat tekintetem
Hol egy zöld szigetre valahol találna,
Ahol kiköthetnék s életre kelhetne,
Ábrándos lelkemnek annyi édes álma.
S elfárad szemem a pusztá tengeren, míg
Egy törött hajónak roncsaira téved,
Egy nehéz sohajtás tör ki kebelemből:
Még is szép az élet.

Dalai közt nem kevés értékkel bír könnyed rithmusa által a „Lemondané“ cz. melyből pár strofát érdemes felemlitenünk.

Nem tudom én mi a bajom
Csak a szívem fáj, fáj, nagyon,
Azért, hogy én rózsabimbó nem vagyok
Szőke lányért tudom, hogy el hervadok.

Ha rám nevet kis számóca ajakad,
Egy csókokodt a szívem majd meghasad,
Ne is tagadd, hogy szeretted a csókot
Áldom azt a szenteskedő mivoltod.

És még számos, magyar zamatu jó dalai, melyeket kedvvel olvashat mindenki, aki kedveli az eredeti, keresetlen jó magyar népdalokat. A gunyoros modor szinte elég erősen képviseli magát Szabó Endrében. Satirái, melyek ugyan nem nagy mennyiségben vannak még eddig és egyéb

Ime, ezeket elmondám lellem meggyőződésével, remélvén, hogy szavaimat nem fogják félre magyarázni, hogy azokon izr. iskola ellenes polgártársaim meg nem botránkoznak, hogy ok győnge szavaim célját megértve, azokban csak a jó ügy iránti lelkesedést, párosulva a legtisztább hazaszeretettel, fogják találni.

Sátoralja-Ujhely, 1879. jun. 24.

Knopfler Sándor.

Iparügy.

A szolnok-dobokamegyei gazdasági egylet által 1879-iki októberében rendezendő: „ipar-, gazdaság- és állatkiállítás“ szabályzata.

1) A szolnok-dobokamegyei gazdasági egylet 1879. októberében rendezendő: „ipar-, gazdasági és állatkiállítás“ Szolnok-Dobokamegye Deés város területén rendeztetik.

2) A kiállítás minden részére vonatkozó levelezések, kérdések és kiállítandó tárgyak: „Bovánkovics Gyula kiállítási titkár“ címéhez intézendők.

3) A kiállítás Deés város területén, a polgári iskola termeiben, a csizmadia ipar-társulat nagy termében — mely egymaga 1100 □ méter — s ez épület körüli szabad téreken rendeztetik. A szükséges képest fedett helyiségek is fognak építtetni.

4) A kiállítás 1879. október hó 18-án nyitattik meg s bezáratik ugyan ezen év és hó 26-án, a megnyitás és bezárás kellő ünnepélyességgel fog megtörténni.

5) Kiállíthatók az osztrák-magyar monarchiának a kiállításra méltó: mű-, termény-, szépművészeti tárgyai, tanszerei, gép és gazdasági eszközei és minden néven nevezendő iparcikkei és állatai.

6) A bejelentések 1879. április hó 1-től egész 1879. szeptember hó 1-ig fogadtatnak el; ezen határidőn tuli bejelentések is elfogadtatnak ugyan, de a rendező bizottság által szavatolás sem az előnyös elhelyezés iránt nem vállaltatik, sem pedig arról nem kezeskedtetik, hogy a határidőn túl bejelentett tárgyak a tárgysorozatba beiktatnak.

7) A kellő időben bejelentett tárgyak 1879 október hó 1-ig (kivéve gazdasági termény cikkek, ezek 1879 október hó 15-ig) okvetetlen ide szállítandók, ipar-cikkek, gépek és minden olyan bejelentett tárgyak, melyek romlásnak kitéve nincsenek, 1879. szeptember hó 1-től már elfogadtatnak és gondoztatnak.

8) A kiállítás tiszta jövedelme a szolnok-doboka megyei gazdasági egylet javára fordítatik, az elfoglalandó fedett és szabad térekért — a kedvezményi téreket kivéve, melynek 1 □ méterje nem gazdasági egyleti tagoknak 1 o. é. írt számmittatnak, — mely összeg a bejelentés alkalmával egyidejűleg beküldendő — díj nem fizetetik, köszönettel fogadtatik azonban minden olyan kiállított tárgy, mely a kiállítás befejeztével az egylet javára adományoztatik. Ezen adományozás a bejelentési ivre világosan bevezetendő. A szives adományozók neve hirlapok utján közhírré tétetik, ugyan ily uton történend az egylet részéről a köszönet nyilvánítás is. Oly tárgyak azonban, melyek vissza kívántatnak, miről a kiállítási titkár a bejelentés alkalmával

humoros költeményei, eléggé igazolják azon méltó várakozást, melyet a költőhöz egyéb működési körön kívül e téren is köt a közönség.

Ez állításom igazolására bele kellene pillantani költeményeinek első kiadásába, valamint még sárospataki tanuló idejéből megjelent és kinyomatott egy pár igen ügyes Satirájára, melyek bárki előtt is a tehetséges ifju költő érdemeit és sikeres munkálkodását az elismerés adójával illetik meg.

Igen szűk keretbe foglaltam össze Szabó Endre költői tevékenységének méltatását s mitőbb a tér szűke azt sem engedi, hogy számos és csatános példát hozzak föl állításaim igazolására, — azonban úgy vélekedtem, hogy e fiatal költő, oly egyénies, oly jellemzetes, miszerint két kötet költeményének csaknem minden lapja igazolni fog engemet az olvasó előtt.

Egyet ohajtottam csupán különösen kiemelni, hogy Szabó Endre költői tevékenységének ténypontja és koronája a „lyra.“

E téren a legotthoniasabb, legrokonszenvebb, legigazabb és legmegyerőbb. Nem akarom távolról sem leszállítani érdemeit egyéb genrében sem, de a sok közt ezt kellett leginkább kiemelnem.

E kis ismertetéssel csak a közönséget akarom figyelmeztetni Szabó Endre, az ifjabb költők egy tehetséges tagjának megismerésére és pártolására, a ki nem írói viselkedésből, de eredeti tehetségének költői egyszerűségével műveli a magyar poetai irodalmat.

Költeményei második kötetének megjelenése alkalmával üdvözöljük őt.

Kovács Zoltán.

egyidejűleg értesítendő — a legpontosabban és gondosan becsomagoltatnak s a kitűzött helyre továbbíttatnak. A kiállítók tartoznak tárgyaik elszállítására minden körülmények között a kiállítás befejezte utáni naptól számított 8 nap alatt rendelkezni, ezen esetben ily tárgyak a kiállítás költségére beraktározatnak, ha azok iránt azonban a kiállítás bezártától számított 30 nap alatt sem a kiállítás intézkedés ily tárgyak mint az egyletnek förtendő intézkedés ily tárgyak mint az egyletnek ajándékozottak tekintetnek s az egylet javára szintén elárvereztetnek. Gazdasági termény, kertészeti növény és gyümölcsök pedig 3 nap alatt viendők el, különben mint ajándékozott tárgyak tekintetnek.

9) A szokásos bejelentési iver felszólításra mindenkinek készséggel megküldetnek.

10) A kiállítóknak joguk van személyesen vagy megbízottuk által magukat képviselni, ezen képlettel a rendező bizottság is megbízható. A kiállítandó tárgyak árai — ha azok eladásra is szánvák — a kiállítási titkárval közlendők, ki eladás esetén a beszedett összeget a kiállítás befejezte után a kiállítóknak 2% fárdij levonása után pontosan megküldi. Az eladott tárgy csak a kiállítás befejezte után vitethető el.

15) A kiállítás 3 főosztályra oszlik:

- 1) Terménykiállítás.
- 2) Iparkiállítás.
- 3) Állatkiállítás.*)

16) A termény kiállítási cikkek — finomított italok és cukros gyümölcsök kivételével — ugyszintén az állatkiállítás nem megyebeliek részéről diszokmányokkal fognak kitüntetni.

17) A kiállítandó állatok által elfoglalandó minden □ méter térért 20 kr. díj fizetendő. A kiállító állatait a saját felelőssége és gondozása alatt állítja ki. A kiállítási helyiségben gondoskodva lesz, hogy a kiállítók, állataik részére élelmi cikkek jutányos árban kaphassanak.

18) Az állatkiállítás 1879. október 25. és 26-kán fog eszközöltetni, szükséges tehát hogy a kiállítandó állatok már október 24-én délután a kiállítási helyiségbe elhelyeztessenek.

19) A kiállított tárgyak a legnagyobb figyelemmel gondoztatnak és folytonos felügyelet alatt állanak.

Deésen, 1879. márczius hó 19-én.

A rendező bizottság elnöksége:

Br. Bánffy Dezső, Gróf Kornis Viktor,
Szolnok-Dobokamegye szolnok-dobokamegyei 16-
főispánja, mint kiállítási elnök. tenyésztő bizottság
elnöke, mint az állatkiállítás elnöke,

Voith János, alelnökök.

Róth Pál, alelnökök.
Bovánkovics Gyula, kiállítási titkár.
Demeter Béla, pénztárnok.

*) Az egyes osztályuk csoportjainak részletezését, minthogy közönségünk ez irányban elég tájékozottsággal bír, fölöslegesnek látjuk. Szerk.

A közönség köréből.*)

Vakmerő ténynek, vakmerő a védője.

A „Zempléni Lapok“ 25-ik számában, magát az „Első magyar jégkárbiztosító társaság“ vezérképviselőségnek mondó Rónai ur, zokon veszi, az ugyan e lapok 23-ik számában a földbirtokosok érdekében általam történt figyelmeztetést és daczára annak, hogy beismerni kénytelen, miszerint van valami „Faul im Staate“ mégis oly emelt hangon fitogtatja társaságocskájának nagyra valószínűségét és kifejezéseivel a nyegleségig megy. — Nem akarom őt e téren követni, mert hozzám nem illik. — Nem lehet számdékom frázisokba bocsátkozni, mert nem írói viselkedés szolgál ösztönül, mint elhíttetni akarná Rónai ur, de nem is kenyérkeresés unszol reá, mely épen Rónai ur cikkéből ri ki; — mert ki idézett cikkemet olvasta, ha csak különben nem tudja, a cikkből magából ki nem olvashatta azt, hogy én valamelyik biztosító intézetet képviselem, hanem igazságosan az ügyet tartottam szem előtt, de miután Rónai ur eléggé vakmerő, személyemet e téren harczra szállítani, sikra szállok vele, adatokkal és számokkal.

Kérdem mindenek előtt Rónai uram! Miért hagyta el társaságának czégéből az „m. sz.“ betűkből álló függelékét? Erre a válasz kizzel fogható. Ön elakarja takargatni társaságának minőségét, hogy „mint szövetkezet“ létezik és az nem célozhat egyébre mint ámitásra.

Kérdem továbbá, vajjon nem tévutra vezetés e az, ha az ön által ugyancsak e lapban ajánlott ügynökük a Bodrogközön egyik másik földbirtokoshoz, bérlőhöz kéregetve járt, hogy ha nem is biztosítottatnak nála, irnák legalább szinből alá a kiállított biztosítási föladmányokat, hogy eképen nevéket felhasználva, legalább más kisebb birtokosokat nyerhessen meg, mely uton sikerült is több könnyen hívót hálójába fogni? Erre a bizonyítékok kezembem vannak.

Ön Rónai uram! társaságának vezér képviselője, fel kell tehát tennem, hogy szakember, hogyan állíthatja tehát azt: hogy egy biztosító társulat, — mely olcsóbb díjszabályozásánál fogva, a többi szilárd alapon álló-verseny társulatokkal visszbiztosítási viszonyba nem léphet, — önmagában elegendő biztosítékot nyujthat biztosítottjainak?

De szóljanak a számok. — Feltéve, hogy az

*) Alak és tartalomért a beküldő felelős.

ön társaságát 100,000 forint provisiok, az iródi, szerve legalább 30,000 tiszta bevétel biztosít, tiz lalnia. — Má tőlját elver könnyen bel melynek fed maradna hát todrészét fizé hogy az a p által is kere alaptöke val alap az a k

Ön hi sitási szakr a következé nem szakfé a nyilvános mindezeket. Előre tudor egyén, kik nitsák hálá van szükség idők tovább — mint f ugyan ki fo majd meg f sitó társul Mindeneset tartoztam

Foly mecen za és kis-gér Kis-Gérest tek be. között kif kezmenye verekedés József ko legénység Weisz Áb va kezökl eközben rosszat se szurta va gyott ösz

Ezer te a hely Mely aka erőteljes tagadta. h

Meg körülmén tebb nev elkövetés azon vall vetett sz mégis az homlokot vizsgálat abban k cselekmé s azért küszöbén Vác

kiválóan körülmén törvényes figyelmei vallomás Lipót vá őt, tekim hogy el börtön b

Wé tény elő kedési fenytent

A kisebb n Ez

Al egylet n mindazo zászlószó szivekek apát-ple István u — Fried latu bes az izrae a helyet nagysága kel az ü ifj. Far asszonys tásánál tisztelen

ön társaságának sikerül jégbiztosítási díjakban 100,000 forintot begyűjteni, — ebből levonatván a provisiók, az igazgatóság és hivatalnokai díjazása irodai, szervezkedési és kárfelvételi költségek, melyek legalább 30,000 frtot vennének igénybe, — maradna tiszta bevétel 70,000 frt és miután 1⁰/₁₀-ki díj mellett biztosít, tíz millió forintnyi kockázatot kelle vállalnia. — Már most, ha a vállalt kockázatnak 4⁰/₁₀-től jót elvén a jég, mi a statisztikai adatok szerint könnyen bekövetkezhetnék, volna 400,000 frt kár, melynek fedezéseül 70,000 frt szolgálna s így nem maradna hátra más „mint a valódi kárnak csak hatodrészt fizetni ki. De még feltéve, meg nem engedve, hogy az a papiroson lévő, már a felsőbb hatóság által is keresett, de nem talált száz ezer forintos alaptőke valósággal léteznék, igen csekély fedezési alap az a kockázattal szemben.

Ön hivatkozik a mult évre, mely a jégbiztosítási szakra igen kedvező év volt és abból akarja a következőket vonni az általánosságra? Ön, vagy nem szakfőnök, s ekkor vonja vissza goromba tollát a nyilvánosság teréről, vagy ha szakfőnök és tudja mindezeket, akkor tévuttra vezeti az ártatlanokat. Előre tudom, hogy lesz egynéhány kisebb károsult egén, kiknek fizetni fogja kárait, csak hogy nyilvánítsák hálaköszönetüket, mert éppen a szédelőgöknök van szükségük ilyen vásár kiabálókra, de ha a viharos idők tovább is úgy dólnak — mit ne adjon az Isten — mint fájdalom eddig pusztítottak; akkor csakugyan ki fog bujni a szeg a zsákból s az érdekeltek majd meg fogják tudni különböztetni, a szilárd biztosító társulatokat, a hig levestől olcsó husuaktól. Mindenesetre jobban jár, ki ezt előre belátja. Ezzel tartoztam az ügynek és személyemnek.

Friedlieber.

Törvénytörési csarnok.

Folyó 1879. évi február 28-án a Kir. Helmezen tartott sorozásról hazatérő nagy-rozvágyi és kis-géresi legények, egymástól búcsút veendő, Kis-Géresben a Moskovics József korcsmájába tértek be. Itt azonban a köztök és több izraelita között kifejlődött dulakodásnak azon szomorú következménye lett, hogy bizonyos Weisz Lipót, ki a verekezésben tényleg szintén részt vett, Moskovics József korcsmáros és állítólag leendő apósának a legénység általi megüldözését megbosszulandó, Weisz Ábrahám testvérével egy-egy vasvillát ragadva kezökbe, a korcsma ajtón kívül lesbe állottak s eközben Weisz Lipót, a korcsmából kijövő és mi rosszat sem sejtő Tót János homlokába oly erővel szurta vasvilláját, miszerint ez azonnal halva rogyott össze.

Ezen emberölési bűnyű folyó hó 19-én képezte a helybeli kir. törvénytörési ítéltetésének tárgyát. Mely alkalommal Weisz Lipót vádolt, ki külsejére erőteljes kinezésű fiatal izraelita, határozottan megtagadta hogy a megölt Tót Jánost ő szurta volna meg.

Megjegyzésre méltó ehelyütt azon sajtóságos körülmény, miszerint Weisz Ábrahám, testvére fentebb nevezett vádlottnak, az emberölési büntény elkövetését magára vallja, s daczára három szemtanu azon vallomásának, miszerint a Tót Jánoson elkövetett szurást Weisz Lipót ejtette: Weisz Ábrahám mégis azt állítja, hogy említett Tót Jánost ő szurta homlokán. Mely körülménynek lélektanilag indoka a vizsgálat adatai szerint legnagyobb valószínűséggel abban keresendő, hogy Weisz Ábrahám a bűnös cselekmény elkövetését csupa testvéri szeretetből s azért vallotta magára, hogy ez által a nősülés küszöbén álló vőlegény bátyján segítsen.

Vád és védbeszédek meghallgatása után, melyek kiválóan a fentebb előadottak s illetve az enyhítő körülmények elősorolására, szorítottak: a kir. törvénytörési Weisz Ábrahám beismerő nyilatkozatát figyelmen kívül hagyva, a kihallgatott szemtanuk vallomásai alapján emberölés büntényében Weisz Lipót vádoltat nyilvánította bűnösnek; s e miatt őt, tekintettel különösen ama súlyosító körülményre, hogy ellen-felét lesben állva szurta le — 4 évi börtön büntetésre ítélte.

Weisz Ábrahámot pedig az emberölési büntény elősegítése, nyilvános erőszakoskodás és verekedési kihágás miatt 6 havi börtön büntetéssel fenyíteni rendelte.

A verekezésben részt vett többi vádlottak kisebb nagyobb büntetéssel szintén megfenyítették. Ezen ítélet vádlottak részéről felebbeztetett.

Egyletek társulatok.

Alulírottak a s.-a.-ujhelyi önkéntes tűzoltó egylet nevében nyilvánosan is köszönetet mondunk mindazoknak, kik közreműködésükkel az egylet zászlószentelését bármi tekintetben előmozdítani szivesek voltak, — különösen is Füzeséry Sándor apát-plebános, Fesztory Tamás esperes és Fejes István uraknak, kik a vallásos funkciókat teljesítik, — Friedlieber Albert urnak, ki emelkedett hangulatu beszédével, — melyet a zászló felett tartott az izraelita hitközséget oly méltóan képviselte, — a helyettes zászlóanya Meczner Gyuláné urhölgy ó nagysága és a koszoru leányoknak, kik részvételükkel az ünnepély díszét emelni szivesek voltak, — ifj. Farkas Lajosné ó nga és Massauer Gyuláné asszonyságnak kik a közvacsora és közébed kiállításánál fáradhatlanul tevékenykedtek, — Tóth Imre tisztelendő urnak, ki a szépen sikerült tűzijátékot

rendezte, — a rendező bizottságok buzgó tagjainak, mindazoknak, kiknek különféle alakban tanusított sziveségeit egyenkint elsorolni a tér szűke nem engedti és végül Ujhely város egész polgárságának, mely egyletünk ünnepélyét magáévá téve, annak emelésére annyi áldozatot hozott.

Fogadják mindnyájan szívélyes köszönetünket. Az egylet iparkodni fog magát a rokonszenv és jótékonyág számtalan tanuságával méltóvá tenni a további pártfogásra is.

S.-a.-Ujhely, 1879. jun. 25.

Bydeskuthy Sándor,
egyl. elnök.

Hornyay Kálmán,
egyl. titkár.

Különlélek.

— A helybeli nagy gymnasium növendékeivel a mult szerdán tartattak meg az ének vizsgák a torna csarnok helyiségében s azon előmenetel s szép sikerből, melyet az ifjuság ez alkalommal a téren felmutatott, meg lehetett győződünk, hogy az énektanítás a szorgalmas és fáradhatlan Krafcsik Ferencz ének tanárnál épugy tapintatos, mint ügyes kezekben van.

A S.-a.-ujhelyi ref. egyház pártfogása alatt álló Horváth Endre és neje Riel Flóra igazgatása és vezetésére bizott nőnöveldeben a zárvizsgák követhető rendben fognak megtartani: július hó 1-én a zongora és francia nyelv minden osztályban, a délutáni órákban 2-án délelőtt a rendes tantárgyakból a 3 felső osztályban s 3-án délelőtt a rendes tantárgyakból az alsóbb osztályokban. Mely vizsgákra a t. szülők és nevelés ügybarátok szives tisztelettel meghívotnak. Fejes István, intézeti felügyelő.

— A tiszáninneri reform. egyházkerület, őszi közgyűlésének helyéül S.-a.-Ujhely tüzett ki.

— A kisipiaci csatorna tisztításán naponta sok munkás kéz dolgozik, mindamelllett a tömegtelen fővényt, mely a csatornában leülepedve volt, még idáig nem sikerült elhárítani. A csatorna sorsa, hogy t. i. beholtzottassék-e vagy nem: még ekkoráig nincs eldöntve, úgy halljuk, hogy e tárgyban az államépítészeti főmérnöki hivatal fog véleményét adni. A fővény széthordására vonatkozólag csak annyit jegyzünk meg, hogy különösen az olyan utcákra kellene tekintettel lenni, melyeken a szerkelrel való közlekedés, nem esős időben, hanem egy heti tartalmu meleg idő után is — teljesen lehetetlen. Hogy pedig ilyen, eléggé népes, mindamelllett végtelenül miserabilis állapotban levő utcára mutassunk — többek közt elég, ha a „pusztá-utczára“ mutatunk.

Egy remekművű tajt szivarszopóka sorsoltatott ki e napokban Meczner Gyula, Chyzer Kornél, Dókus Gyula, Füzy Kálmán urak s e lapok szerkesztője jelenlétében. A kihuzott név Tekla, a nyero pedig Ambrózy Antal tokaji közjegyző. A nyeremény Füzy Kálmán urtól vehető át.

Több oldalról intéztetvén hozzánk kérdések a lapunkban megjelent és a „székesfehérvári kiállítás alkalmából“ czim alatt irt cikksorozat írójának neve után, — jogot veszünk magunknak kijelenteni, hogy az Heyduk Ambrus munkatársunk, ki a hazai iparügynek tollal és tettel egyik előharczosa, kitől bosszánatot kérünk, ha nevének közzétételével ismert szerénységét sértettük volna.

Rendőri hírek. Elismeréssel kell kiemelnünk a város kapitányi hivatal a tekintetbeni erélyes eljárását, hogy minapi felszólalásunkra a templom utczát disztelenítő sátrakat azonnal eltávolította.

Veszélyes ember. Magdász Imre úr kocsisát, ki otthon garázdálkodott s gazdáját fenyegette, két rendőr bekisérni akarta, ez azonban hirtelen dorongot kapván fel, mindkettőnek villámgyorsan oly súlyos ütéseket mért fejökre, hogy orvosi gondozásra volt szükségök.

A szőlőnek egy új ellensége lépett föl hazánkban s Gyöngyös vidékén nagy pusztításokat tesz sőt, mint értesülünk, a gonosz vendég már Alsó-Hegyalján is befészkelte magát. Idevágó értesítésünk közlését azonban felfüggesztjük, miután Chyzer Kornél főorvosunk tegnap utazott le Zomborra, hogy a helyszínen személyesen eszközölje a kellő vizsgálatot, melynek alapján mi is biztos értesülést nyerünk s adhatunk majd a veszély mibenlétéről. A pusztító hernyó neve Tortrix Pilleriana. Mindenesetre a gondos megfigyelést melegen ajánljuk szőlőgazdáinknak s ha észreveszik a bajt, melyet az összezsugorodott szőlőlevelek elég világosan jeleznek, legott tegyenek a hatóságnál jelentést, hogy az óvintézkedések gyorsan megtétezhessenek.

A sárospataki áll. tanító képezde tanári kara és ifjusága által f. hó 21-én tartott meg az Árvay emlék ünnepély. A képezde tágas és nagy zeneterme egészen meg felt hallgatósággal. A jelen voltak közt láttuk Kun Bertalan püspök vezetésével a tiszán inneri ref. superintendentia küldött-ségének néhány tagját. A főiskola tanári testülete, és iparos testület nagy számmal volt képviselve. A képezdei ifjuság dalárdája kezdte meg az ünnet pélyt, miután Dezső Lajos igazgató emelkedett szellemű emlék beszédében öröközte meg az elhunyt sok oldalú érdemeit. Kovásy Zoltán tanár pedig élénk helyeslésekkel fogadott ódáját olvasta fel az elhunyt emlékezetére. Az ünnepély délutáni 3 órától körülbelöl 5-ig tartott; a résztvevő közönség nagy

megelégedéssel távozott el az ünnepélyről. Ugy tudjuk, hogy mind a fentemlített emlék beszéd mind pedig a költemény megyei közlönyünkben legközelebb meg fog jelenni. (r. l.)

— Soltész Ferencz nyugalmazott tanárt és s.-pataki főiskolai pénztári ellenőrt választotta meg főiskolai pénztárnoknak a s.-pataki egyházkerületi közgyűlés, a lemondott Katona Zsigmond helyébe. Az ellenőri állás nem lett ezuttal betöltve, — az őszi szeptemberi közgyűlésben fogják az ellenőrt megválasztani, a teendők ideiglenes vitelére szeptemberig Kérészy István tanár ur kéréstett fel.

— Vizbefulás. B. Zsadányban folyó hó 22-én hat zsidóleány, 9-10 évesek, fürödni mentek a Bodrogba, azonban olyan helyütt találtak bemenni a vízbe, honnan szárazabb időben kavicsot hordtak ennekfolytán gödör támadt. A fürdő-gyermekek közül három menthetlenül eltűnt a hullámokban, hármat azonban sikerült kimenteni.

— Villám csapás. Karádon e hó közepén egy pajtába ütött be a villám s azt a benne elhelyezve lévő gazdasági szerekkel együtt elhamvaztotta.

— Tessék elkerülni Kassát, ha csak lehetséges. A ki nem hisz szavainknak olvassa el a kassai lapok közelebbi számain, ezek szerint nincs a világon olyan élő lény, ki az ottani „Haydu“ féle szappangyár illatától a más világra ne lantoljon. A mit az „A K. közlöny“ legutolsó számában olvashatni: ép oly kuriozus, mint borzadalmas história. Történt vala pedig — így vagyon megírva, — hogy „a város egyik templomában a pap éppen a szószéken állott s onnan hirdette, hogy minő szép az, ha valaki a vallásért vértanu-halállal hal meg.“ A hívők áhitattal hallgatták a szent beszédet. A Haydu-féle szappangyár ugyanekkor szüntette be működését s munkásainak egyike, különben buzgó katolikus, a gyárból egyenesen a templomba sietett. Alig, hogy megjelent azonban a templomban, a közönség csakhamar nyugtalanokdni, lassankint elszállingani kezdett. A szállingózás rövid időn vad futássá fajult. A szappangyár munkásának ruhájából kiáramló bűdösség végre oly türhettelen lett, hogy a pap is kénytelen volt a szószékről megugrani. „Ördög bujjék bele,“ nem tréfa dolog ez. Mégis jobb itt Ujhelyben, a hol legflejebb csak trágya-dombok bosszantják szaglási — műszerünket.

— Eppen lapunk zártakor vesszük Chyzer Kornél megyei főorvos urtól az értesülés: miszerint a Tortrix Pilleriana szőlő pusztító hernyó Alsó-Hegyalján csakugyan kifészkelte magát s a baj mindenesetre komoly. Jövő számunkban e dologgal körülményesen fogunk foglalkozni.

CSARNOK.

Széphalmi nefelejtsek.

Szedegeti Kazinczy Ferencz verseiből Kovács János. Felolvastatott a s.-a.-ujhelyi gymn. tanulói buzditására 1879 május 1-én.

(Folytatás.)

Szép és természetes levén ma költői nyelvünk, nem csoda, ha régiebb költőink műveit ma inkább tanuságul, mint a tiszta gyönyör miatt olvassuk.

Ha irodalmunk történetét s nyelvünk fejlődésének menetét megtekintjük, úgy találjuk, hogy a nyelvújítás dicsősége a nagyérdemű Kazinczy nevéhez van kötve; de voltaképen nem ő az; mert inkább nagy utódai tették nyelvünket azzá, a mi; sőt mi még nagyobbak tartjuk e tekintetben nála a világ irodalmi becsű Révait, kertársát, ki nem csak föl-építő nyelvünk szép épületét, de azt úgy, mint Kazinczy, kezelte is.

Itt azonban ezt bővebben nem vitatjuk most, midőn koszuruját nem tépdenni, de szépségeit mutogatni indultunk a nehéz tusában elhullott s nyugalmát és nevét kiérdemelten pihenő halottnak.

Ugy véljük, hogy nem is sértjük meg ezzel nemes szellemét; de azzal sem, ha kijelentjük, miszerint ma már nem annyira nyelvök szépségeért, s int tartalmukért akarjuk felhívni az ifjuság figyelmét újabb kiadott verses gyűjteményeire.

Naponkint láthatjuk, hogy tanuló ifjuságunk szabad idejében kisebb-nagyobb csoportban kiki-rándul a széphalmi sirhoz, majd fűvészkedve, majd bogarázva; részint kegyeletből a holt iránt, részint pedig s úgy tartom a legtöbb esetben, multság kedveért.

Igy is, úgy is jól van; a nemesen mulató nem tesz rosszat; éppen azért, mert azt akarjuk, hogy a valódi szépnak tanuljon áldozni ifjuságunk, feltüntetni töreksünk nehány vonással e sorokban: mi szépet tanulhatni a széphalmi halott, Kazinczy verseiből.

Az ifjuság, az ifjabb tanuló sereg olyan, mint az oltásra szánt vad csemete, izmos, ép és erős; mint a műveletlen ős talaj várja és szivesen befogadja a nemesítés eszközeit. Éppen azért, mert ilyennek és jórátörőnek tartjuk a tanuló népséget, örömet figyelmeztetjük, hogy midőn a széphalmi sirt meglátogatja, a lent porladónak művei jussanak eszébe; mert azokat forgatni nem csak szép, de hasznos is éppen úgy, mint kegyelettel adózni. — Gyöngyeitől fosztott kagyló Kazinczy sirja; ám de művei hasonlítanak az oly gyöngyérhez, melynek kagylója felnyitogatása megérdemi a fáradságot, mert igaz gyöngygyel fizet. Hasonlítanak azok egy oly forráshoz is, melynél mind az kielégülést nyerhet, kinek lelke a szépet szomjazza.

(Folyt. köv.)

Hivatalos s magán árverési hirdetések díja, nemkülönben olyanoké, melyek kiemelése nem kívántatik, 1—100 szögig 1/2 kr. azonfelül 1 kr. Kiemelt, keretelt rendes kereskedelmi s üzleti hirdetések termérték szerint számítanak és pedig egy centiméter 2 kr. Bélyegdíj mindenkor 30 kr.

HIRDETME NYEK.

Fehérneműeket tisztító m ű gépezet.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint sikerülvén Bécsből egy fehérneműek tisztítására szolgáló gépezetét megszerennem s ennek megfelelőleg, felszerelt mosó-intézetemhez bécsi szakértő egyéneket alkalmaznom s azon kedvező helyzetben vagyok, hogy **mindennemű uri és női ingeket, gallérokat, k ezelőket, továbbá függönyöket, sőt a legfinomabb minőségű csipkéket is, tisztítás végett elfogadok.**

Midőn a n. é. közönség pártfogását kérnem ezen nagy áldozatokkal berendezett s nagy hiányt pótló mosó-intézetem részére: egyuttal mindenkit biztosíthatok, **hogy nemcsak a tisztítás fog minden igényt kielégíteni, de a tisztítandó tárgyak a romlástól is megóva maradnak.** A tisztítandó tárgyak lakásomon **Moretti-féle ház** (Életpiacz 380. sz.) vétetnek át avagy kívánatra, megbizottam által vitetnek el és szállíttatnak haza.

Tájékozásnál az árak egyes cikkeknekél következők:

Férfi Ing gallér nélkül	—	14 kr.
gallér 1 db.	—	3 kr.
„ „ k ezelő 1 pár	—	5 kr.
Ablakfüggöny 1 pár	—	70 kr.
Egy teljes mosóöltöny férfiak részére	—	80 kr.
Zsebkendő 1 db.	—	2 kr.

Tisztelettel
Sugár József,
a fehérneműeket
tisztító m ű gépezet tulajdonosa.

4-6

A
„ZEMPLÉN”
legújabb betűkkel felszerelt
KÖNYVNYOMDÁJA
vállalkozik mindennemű nyomdai munkák, u. m.
meghívók, eljegyzési kártyák, névjegyek,
gyászsjelentések,
folyóiratok, könyvek,
elkészítésére.

Hirdetmény.

Alulirt jószág-igazgatóság részéről közhírré tétetik, miszerint az agyagosi uradalomhoz tartozó Metnyik községben helyezett 700 katastralis holdat tevő birtok, bérlőlak és gazdasági épületekkel, 1879. évi október hó 1-től ke dve hat egymás után következő évre, Zamutón 1879. évi július hó 10-ik napján megtartandó nyilvános árverés után, a legtöbbet ígérőnek bérbé fog ada adatni.

Miről a bérelni szádékozók 10%-től bántapénzzel ellátva meghívotnak s a fentebbi árverésig 200 frt bántapénzzel ellátott írásbeli ajánlatok is a jószág-igazgatósági irodában Zamutón elfogadtatnak.

A közelebbi feltételek Labáth Béla urasági ügyvédnél Varannón, vagy pedig alulirt igazgatóságnál Zamutón megtekinthetők.

Jószág-igazgatóság
Zamutón.

Hirdetmény.

Zemplénmegye tekintetes alispáni hivatalának 1879. Sói májushó 29-én kelt 4465 számú intézményével a Homonna-heinna-baligródi hadászati uton lévő homonnai laborcz-hid zvyreállítását 8121 frt 66 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganosításának biztosítása czéljából az 1879. év júliushó 3-ik napjának reg. 10 órájára a zemplénmegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyjára a tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik, ségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előirt 10%-nyi bántapénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 1/2 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekinthetők.

Kelt S.-a.-Ujhely, 1879. júniushó 15.

Szunyoghy Dezső,
hiv. főnök.

2-2

Hirdetmény.

M.-Izsépi határban 300 holdas külbirtok uri lakkal és megfelelő gazdasági épületekkel f. évi október 1-től 6—9 évre bérbé adó.

Ugyszinte a koltasai határban 250 holdas, részint szántó-föld, részint legelő és erdőből álló birtok 6—9 évre bérelhető, megfelelő lakház és gazdasági épületekkel.

A bérleti feltételek felől értekezhetni Sátoralja-Ujhely Matolay Etele alispán urnál, vagy alólirtnál.

Juhász Jenő,
köz- és váltó-ügyvéd.

Luhí „Margit” forrás.

Ezen vegyi összetételénél fogva nevezetes gyógyviz, Európa minden államaiban a legelső orvosi tekintélyek által sikeresen használtatik: **légző, emésztő szervek mindenféle bántalmainál.**

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben különösen az általánosan ismert és ma leglátogatottabb klimatikus gyógyintézet **Görbersdorfban** a „Margit” forrás ott-honossá vált. Miután a „Margit” forrás már nagyon hamisittatik, figyelmeztetik a fogyasztó közönség, hogy szükségleteit csak biztos helyeken szerezzze be.

Luhí „Margit” forrás”
Igazgatósága.

Mától a második felállítás látható.

A vörös ökör vendéglő udvarában láthatók

FISCHER ANTAL

nagyszerű

VILÁGTÁRLATI TERMÉBEN

a legújabb időbeli események 1000 látványai u. m. **A szegedi nagy árviz.** Serejevo bevétele, Zsepcei és Dohoi csaták 1878-ban Boszniában Plevnai és Sipkai csaták az 1877-iki török muszka hadjáratból. — Azonkívül más nagyszerű táj látványok. — Nagyszerű stereoscopi látványok u. m. az 1876-ik párizsi vilákiállítás. — Párizsi operák és balletok — Dante utazása a pokolban, nagyszerű életképek stb. — Belépti díj 20 kr. Minden látogató egy emlék ajándékot kap. Látható reggeli 8 órától esti 10 óráig.

Még csak vasárnap és hétfőn látható!

A tisztelt közönség szives pártfogásáért esd
a tulajdonos.

Hirdetmény.

ELSŐ MAGYAR JÉGKÁR BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

mint szövetkezet
vezér-képviselősége Budapesten

Van szerencsénk a t. biztosító közönség szives tudomására adni, hogy Kis-Rozvágyon egy kerületi ügynökséget állítottunk fel, és

WELTMANN SÁMUEL

urat mint kerületi ügynököt biztuk meg.

Midőn felkérjük, minden felvilágosításért és alügynökség átvétele végett nevezett kerületi ügynökségünkhöz fordulni

az „Első-magyar jégkár biztosító-társaság”
vezér-képviselősége Budapesten

Rónai.

Vonatkozva a fenti körlevélre, van szerencsém a t. biztosító közönséget értesíteni, hogy a **fenti biztosító társaság itteni kerületi ügynökségét, átvettem.**

Ez alkalommal bátorkodom a t. közönséget mindazon előnyökre, melyeket említett biztosító társaság nyújt, tiszteletteljesen figyelmeztetni, s egyuttal kérni, miszerint mindennemű tudakozások esetében hozzám alólírothoz fordulni sziveskedjenek, mely alkalommal nem fogok késni a további felvilágosítást megadva, szükséges nyomtatványokat díjmentesen megküldeni.

Az első magyar jégkárbiztosító társaság díjszámítása mérsékelt és azonkívül a biztosított felek az alapszabályok értelmében azon kiváló előnyt élvezik, hogy a társaság nyereségének 50%-ban részesülnek, s mindazon biztosítók kik 50 frnyi díj fizetést teljesítenek készpénzben 10% elengedést élveznek. A nagyobb összegek váltó mellett minden év szeptember 1-én fizethetők le, jégkár esetében pedig az azonnali kárfelvétel és teljes kárpótlás biztosítottatik, s így bátran ajánlhatom az első magyar jégkár biztosító társaságot mint legolcsóbb és teljes biztonságot nyújtó intézetet.

Végül bátor vagyok tek. postamester, jegyző, lelkészek, gazdatiszt, tanító vagy kereskedő urakat kik kedvező feltételek mellett hajlandók lennének a társaság részéről képviseletet vállalni, ez irányban mielőbb hozzám alólírothoz fordulni s elfogadható nyilatkozatot tenni sziveskedjenek.

kiváló tisztelettel

Weltmann Sámuel

az Első magyar jégkárbiztosító társaság kerületi ügynöke Kisrozvágyon
u. p. Nagy-Géres. Zemplén m.

2-2

Hivatalos s magán árverési hirdmények díja, nemkülönben olyanoké, melyek kiemelése nem kívántatik, 1—100 szögig 1 1/2 kr. azonfelül 1 kr. Kiemelt, keretelt rendes kereskedelmi s üzleti hirdmények térmérték szerint számítatnak és pedig egy □ centiméter 2 kr. Bélyegdíj mindenkor 30 kr.

HIRDETME NYEK.

Háromszorinál többszöri hirdetéseknel a díjmérséklet, valamint kívánatra különösen kiemelt hirdetéseknel a díjfelemelés esetről esetre, külön egyezkedés tárgyát képezi.

A „Kis hirdető” rovatában kis, legfeljebb 5 sorig terjedő hirdetések díja, kincstári illetéke is bele értve 50 kr.

Fehérneműeket tisztító mőgépezet.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint sikerülvén Bécsből egy fehérneműek tisztítására szolgáló gépezetét megszerennem s ennek megfelelőleg, felszerelt mosó-intézetemhez bécsi szakértő egyéneket alkalmaznom s azon kedvező helyzetben vagyok, hogy **mindennemű uri és női ingeket, gallérokat, kszelöket, továbbá függönyöket, sőt a legfinomabb minőségű csipkéket is, tisztítás végett elfogadok.**

Midőn a n. é. közönség pártfogását kérnem ezen nagy áldozatokkal berendezett s nagy hiányt pótló mosó-intézetem részére: egyuttal mindenkit biztosíthatok, hogy **nemcsak a tisztítás fog minden igényt kielégíteni, de a tisztítandó tárgyak a romlástól is megóva maradnak.** A tisztítandó tárgyak lakásomon **Moretti-féle ház** (Életpiacz 380. sz.) vétetnek át avagy kívánatra, megbizottam által vitetnek el és szállíttatnak haza.

Tájékozásnl az árak egyes cikkeknel következöik:

Férfi Ing gallér nélkül	—	14 kr.
gallér 1 db.	—	3 kr.
szelö 1 pár	—	5 kr.
Ablakfüggöny 1 pár	—	70 kr.
Egy teljes mosóöltöny férfiak részére	—	80 kr.
Zsebkendő 1 db.	—	2 kr.

Tisztelettel
Sugár József,
a fehérneműeket
tisztító mőgépezet tulajdonosa.

4-6

A
„ZEMPLÉN”
legújabb betűkkel felszerelt
KÖNYVNYOMDÁJA
vállalkozik mindennemű nyomdai munkák, u. m.
meghívók, eljegyzési kártyák, névjegyek,
gyászjelentések,
folyóiratok, könyvek,
elkészítésére.

Hirdetmény.

Alulirt jószág-igazgatóság részéről közhírré tétetik, miszerint az agyagosi uradalomhoz tartozó Metnyik községben helyezett 700 katastralis holdat tevő birtok, bérlölak és gazdasági épületekkel, 1879. évi október hó 1-től ke dve hat egymás után következő évre, Zamutón 1879. évi július hó 10-ik napján megtartandó nyilvános árverés után, a legtöbbet ígérőnek bérbé fog ada adatni.

Miről a bérelni szádékozók 10%-töli bánatpénzzel ellátva meghivatnak s a fentebbi árverésig 200 frt bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok is a jószág-igazgatósági irodában Zamutón elfogadtatnak.

A közelebbi feltételek Labáth Béla urasági ügyvédnél Varannón, vagy pedig alulirt igazgatóságnál Zamutón megtekinthetők.

Jószág-igazgatóság
Zamutón.

Hirdetmény.

Zemplénmegye tekintetes alispáni hivatalának 1879. Sói májushó 29-én kelt 4465 számú intézményével a Homonna-heinna-baligródi hadászati uton lévő homonnai laborcz-hid zlyreállítását 8121 frt 66 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok fogantatásának biztosítása czéljából az 1879. év júliushó 3-ik napjának reg. 10 órájára a zemplénmegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségeben tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előirt 10%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 1/2 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekinthetők.

Kelt S.-a.-Ujhely, 1879. júniushó 15.

Szunyoghy Dezső,
hiv. főnök.

2-2

Hirdetmény.

M.-Izsépi határban 300 holdas külbirtok urí lakkal és megfelelő gazdasági épületekkel f. évi október 1-től 6—9 évre bérbé adó.

Ugyszinte a koltasai határban 250 holdas, részint szántó-föld, részint legelő és erdőből álló birtok 6—9 évre bérelhető, megfelelő lakház és gazdasági épületekkel.

A bérleti feltételek felől értekezhetni Sátoralja-Ujhely Matolay Etele alispán urnál, vagy alólírtnál.

Juhász Jenő,
köz- és váltó-ügyvéd.

Luhi „Margit” forrás.

Ezen vegyi összetételénél fogva nevezetes gyógyviz, Európa minden államaiban a legelső orvosi tekintélyek által sikeresen használtatik: **légző, emésztő szerek mindenféle bántalmainál.**

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben különösen az általánosan ismert és ma leglátogatottabb klimatikus gyógyintézet **Görbersdorfban** a „Margit” forrás ott-honossá vált. Miután a „Margit” forrás már nagyon hamisítottatik, figyelmeztetik a fogyasztó közönség, hogy szükségleteit csak biztos helyeken szerezzék be.

Luhi „Margit” forrás”
Igazgatósága.

Mától a második felállítás látható.

A vörös ökor vendéglő udvarában láthatók

FISCHER ANTAL

nagyszerű

VILÁGTÁRLATI TERMÉBEN

a legújabb időbeli események 1000 látványai u. m. **A szegedi nagy árviz.** Serejevo bevétele, Zsepcei és Doboai csaták 1878-ban Boszniában Plevnai és Sipkai csaták az 1877-iki török muszka hadjárataiból. — Azonkívül más nagyszerű táj látványok. — Nagyszerű stereoscopi látványok u. m. az 1876-ik párizsi világkiállítás. — Párizsi operák és balletok — Dante utazása a pokolban, nagyszerű életképek stb. — Belépti díj 20 kr. Minden látogató egy emlék ajándékot kap. Látható reggeli 8 órától esti 10 óráig.

Még csak vasárnap és hétfőn látható!

A tisztelt közönség szives pártfogásáért esd
a tulajdonos.

Hirdetmény.

ELSŐ MAGYAR JÉGKÁR BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

mint szövetkezet
vezér-képviselősege Budapesten

Van szerencsénk a t. biztosító közönség szives tudomására adni, hogy Kis-Rozvágyon egy kerületi ügynökséget állítottunk fel, és

WELTMANN SÁMUEL

urat mint kerületi ügynököt bízunk meg.

Midőn felkérjük, minden felvilágosításért és alügynökség átvétele végett nevezett kerületi ügynökségünkhöz fordulni

az „Első-magyar jégkár biztosító-társaság”

vezér-képviselősege Budapesten

Rónai.

Vonatkozva a fenti körlevélre, van szerencsém a t. biztosító közönséget értesíteni, hogy a **fenti biztosító társaság itteni kerületi ügynökségét, átvettem.**

Ez alkalommal batorokodom a t. közönséget mindazon előnyökre, melyeket említett biztosító társaság nyújt, tiszteletteljesen figyelmeztetni, s egyuttal kérni, miszerint mindennemű tudakozások esetében hozzám alólírothoz fordulni sziveskedjenek, mely alkalommal nem fogok késmi a további felvilágosítást megadva, szükséges nyomtatványokat díjmentesen megküldeni.

Az első magyar jégkárbiztosító társaság díjszámítása mérsékelt és azonkívül a biztosított felek az alapszabályok értelmében azon kiváló előnyt élvezik, hogy a társaság nyeresményének 50%-ban részesülnek, s mindazon biztosítók kik 50 frnyi díj fizetést teljesítenek készpénzben 10% olengedést élveznek. A nagyobb összegek váltó mellett minden év szeptember 1-én fizethetők le, jégkár esetében pedig az azonnali kárfelvétel és teljes kárpótlás biztosítottatik, s így bátran ajánlhatom az első magyar jégkár biztosító társaságot mint legolcsóbb és teljes biztonságot nyújtó intézetet.

Végül bátor vagyok tek. postamester, jegyző, lelkészek, gazdatiszt, tanító vagy kereskedő urakat kik kedvező feltételek mellett hajlandók lennének a társaság részéről képviseletet vállalni, ez irányban mielőbb hozzám alólírothoz fordulni s elfogadható nyilatkozatot tenni sziveskedjenek.

kiváló tisztelettel

Weltmann Sámuel

az Első magyar jégkárbiztosító társaság kerületi ügynöke Kisrozvágyon
u. p. Nagy-Géres. Zemplén m.

2-2